

Datum 2018-10-29
Dokumenttyp Yttrande
Diarienummer 2018/0181
Ert diarienummer U2018/03059/GV
Handläggare Åsa Nordström

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över remisspromemorian Statens skolverks och Statistiska centralbyråns möjligheter att behandla känsliga personuppgifter om elever i vissa skolformer respektive deltagare i folkhögskolan mm, U2018/03059/GV

Myndigheten för delaktighet, MFD, arbetar för ett samhälle där alla kan vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga. Myndigheten för delaktighet lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

MFD tillstyrker förslaget och vill särskilt lyfta några skäl till varför förslaget är angeläget:

- Förslaget innebär förbättrade möjligheter att följa upp, utvärdera och öka kvaliteten i grund- och gymnasiesärskolan.
- Förslaget innebär förbättrade möjligheter att följa upp levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning, så att åtgärder kan vidtas för att säkerställa till exempel social och ekonomisk trygghet, goda förutsättningar för hälsa och rätten till arbete.

Myndighetens synpunkter

Myndigheten för delaktighets synpunkter tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I konventionen regleras bland annat rätten till lika behandling, ett tillgängligt samhälle samt rätten till utbildning utan diskriminering och på lika villkor som andra.

Förbättrade förutsättningar att utvärdera och förbättra skolväsendet

Förslaget innebär förbättrade möjligheter att följa upp, utvärdera och öka kvaliteten i grund- och gymnasiesärskolan. Med individbaserade uppgifter

blir det möjligt att genomföra studier som visar hur väl skolväsendet lyckas bidra till att elever i grund- och gymnasiesärskolan når målen. Med uppgifter om hur det går för eleverna i skolan, till exempel genom betyg och prov, går det exempelvis att visa vilka undervisningsmetoder som fungerar bra.

Det blir även enklare att följa upp de reformer som genomförs i grund- och gymnasiesärskolan. Genom kunskap om vilka reformer eller andra insatser som bäst bidrar till måluppfyllelse, kan kvaliteten i särskolan förbättras och fler elever nå målen. Exempelvis kan den reformerade gymnasiesärskolan som infördes 2013 utvärderas utifrån om satsningen har haft önskad effekt på elevernas kunskap.

Förbättrade förutsättningar att följa upp levnadsvillkor

Sverige har fått kritik av FN:s övervakningskommitté för den bristande tillgången till information uppdelad på personer med funktionsnedsättning. Kommittén påminner om att sådan information är nödvändig för att förstå situationen för vissa grupper av personer med funktionsnedsättning som kan vara utsatta för olika grad av sårbarhet, för att utforma lagar, politik och program som är anpassade till deras situation och för att bedöma genomförandet av konventionen.¹

MFD menar att förslaget innebär förbättrade möjligheter att följa upp levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning, så att åtgärder kan vidtas för att säkerställa social och ekonomisk trygghet, goda förutsättningar för hälsa eller rätten till arbete med mera.

I dag saknas det kunskap och statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning generellt, och i synnerhet om personer som har gått i grund- och gymnasiesärskolan. Detta medför att det är svårt att synliggöra levnadsvillkoren för denna grupp och det kan leda till att satsningar för att minska de rådande klyftorna uteblir.²

Med hjälp av individbaserade uppgifter går det att följa personer longitudinellt från gymnasiesärskolan ut i vuxenlivet. Genom att koppla personnummer till annan statistik, såsom inkomster, bidragstagande, arbetsmarknadsdeltagande och arbetslöshet kan man studera utfallet och

¹ FN:s övervakningskommittés rekommendationer till Sverige
<http://www.manskligarattigheter.se/Media/Get/773/rekommendationer-fran-kommitt-n-for-rattigheter-for-personer-med-funktionsnedsattning-svenska-april-2014>

² Myndigheten för delaktighet (2018), Uppföljning av funktionshinderspolitiken 2017

jämföra med övriga befolkningen. Detta möjliggör bättre forskning och utredningsverksamhet, vilket i sin tur kommer att tillföra betydande kunskap.

Bland annat kan data användas för att visa vad gymnasiesärskoleeleverna gör efter avslutad utbildning. Det kan handla om hur många som befinner sig i arbete, studier, daglig verksamhet eller inaktivitet, men även om hur många som går från daglig verksamhet in i arbete. Med sådan kunskap kan åtgärder vidtas för att öka andelen unga i arbete och samtidigt minska andelen unga i utanförskap.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Malin Ekman Aldén (beslutande), avdelningschef Emelie Lindahl och utredare Åsa Nordström (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

Malin Ekman Aldén

Åsa Nordström